

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΤΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

24 ΜΑΪΟΥ 2008

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1°

A.1 Θεωρία (Σελ. 235 σχολ. βιβλίου).

A.2 Θεωρία (Σελ. 191 σχολ. βιβλίου).

B

- α.** Σωστό
- β.** Σωστό
- γ.** Λάθος
- δ.** Λάθος
- ε.** Σωστό

ΘΕΜΑ 2°

α. Η ισότητα $|(i + 2\sqrt{2})z| = 6$, γράφεται ισοδύναμα:

$$|(i + 2\sqrt{2})z| = 6 \Leftrightarrow \sqrt{8+1}|z| = 6 \Leftrightarrow 3|z| = 6 \Leftrightarrow |z| = 2.$$

Άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z είναι ο κύκλος με κέντρο την αρχή των αξόνων O , ακτίνα $p = 2$ και εξίσωση (c): $x^2 + y^2 = 2^2$.

β. Έστω $w = x + yi$ οι μιγαδικοί αριθμοί που ικανοποιούν την σχέση:

$$|w - (1 - i)| = |w - (3 - 3i)|,$$

από την οποία έχουμε:

$$|w - (1 - i)| = |w - (3 - 3i)| \Leftrightarrow |x + yi - 1 + i| = |x + yi - 3 + 3i| \Leftrightarrow$$

$$|(x - 1) + (y + 1)i|^2 = |(x - 3) + (y + 3)i|^2 \Leftrightarrow (x - 1)^2 + (y + 1)^2 = (x - 3)^2 + (y + 3)^2 \Leftrightarrow$$

$$x^2 - 2x + 1 + y^2 + 2y + 1 = x^2 - 6x + 9 + y^2 + 6y + 9 \Leftrightarrow$$

$$4x - 4y - 16 = 0 \Leftrightarrow x - y - 4 = 0.$$

Επομένως ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων $M(w)$ είναι τα σημεία της ευθείας (ε) με εξίσωση: $x - y - 4 = 0$.

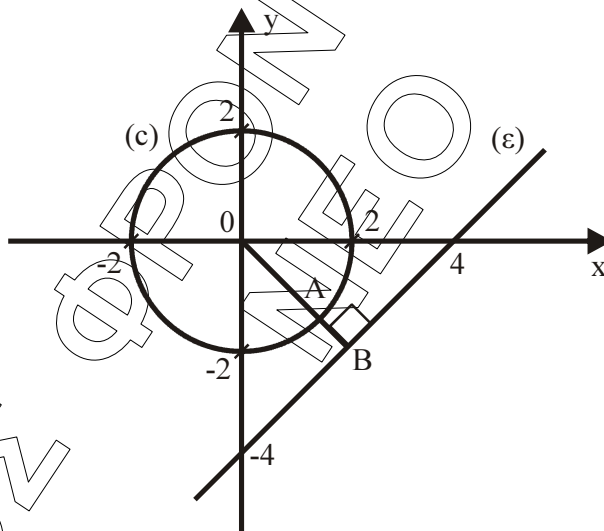
γ. Η ελάχιστη τιμή του $|w|$ είναι η απόσταση του σημείου O από την ευθεία

(ε) : $x - y - 4 = 0$, δηλαδή:

$$d(O, \varepsilon) = \frac{|-4|}{\sqrt{2}} = \frac{4}{\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}.$$

δ. Σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα, όπου αναπαριστώνται γεωμετρικά οι γεωμετρικοί τόποι των εικόνων (c) , (ε) αντίστοιχα των μιγαδικών αριθμών z και w βρίσκουμε ότι, η ελάχιστη τιμή του $|z - w|$ είναι το μήκος του τμήματος AB :

$$AB = OB - OA = 2\sqrt{2} - p = 2(\sqrt{2} - 1).$$

ΘΕΜΑ 3^ο

$$\alpha) \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x \cdot \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} \stackrel{\text{De l'Hospital}}{=} \frac{-\infty}{\pm\infty} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{(\ln x)'}{\left(\frac{1}{x}\right)'} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-x) = 0.$$

Επίσης $f(0) = 0$. Συνεπώς f συνεχής στο 0.

β) Η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ ως γινόμενο συνεχών και συνεχής στο 0 λόγω του α.

Άρα η f είναι συνεχής στο $[0, +\infty)$.

$$\text{Για } x > 0: f'(x) = (x \ln x)' = (x)' \ln x + x \cdot (\ln x)' = \ln x + x \cdot \frac{1}{x} = \ln x + 1.$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \ln x + 1 = 0 \Leftrightarrow \ln x = -1 \Leftrightarrow x = \frac{1}{e}$$

Έχουμε τον παρακάτω πίνακα μεταβολών

x	0	$\frac{1}{e}$	$+\infty$
f'		-	+
f			

- Στο $\left[0, \frac{1}{e}\right)$ η f είναι γνησίως φθίνουσα άρα:

$$f\left(\left[0, \frac{1}{e}\right)\right) = \left(\lim_{x \rightarrow \frac{1}{e}^-} f(x), f(0)\right) = \left(-\frac{1}{e}, 0\right).$$

- Στο $\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$ η f είναι γνησίως αύξουσα άρα:

$$f\left(\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)\right) = \left[f\left(\frac{1}{e}\right), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)\right) = \left[-\frac{1}{e}, +\infty\right).$$

$$\text{Επομένως: } f([0, +\infty)) = \left(-\frac{1}{e}, 0\right) \cup \left[-\frac{1}{e}, +\infty\right) = \left[-\frac{1}{e}, +\infty\right).$$

γ.

Επειδή $e^x > 0$, για κάθε $x \neq 0$, για την εξίσωση $x = e^{\frac{a}{x}}$ προκύπτει ο περιορισμός $x \in (0, +\infty)$. Με τον περιορισμό αυτό η εξίσωση $x = e^{\frac{a}{x}}$ γράφεται ισοδύναμα:

$$\ln x = \ln e^{\frac{a}{x}} \Leftrightarrow \ln x = \frac{a}{x} \Leftrightarrow x \ln x = a \Leftrightarrow f(x) = a, \quad x > 0 \quad (1).$$

Επειδή το σύνολο των τιμών της f βρέθηκε $\left[-\frac{1}{e}, +\infty\right)$ προκύπτουν οι περιπτώσεις:

i) Αν $a \in (-\infty, -\frac{1}{e})$ η (1) είναι αδύνατη.

ii) Αν $a = -\frac{1}{e}$, η τιμή $-\frac{1}{e}$ είναι η ελάχιστη τιμή της f την οποία παίρνει μόνον για $x = \frac{1}{e}$.

Έτσι η (1) έχει την ρίζα $x = \frac{1}{e}$.

iii) Αν $a \in (-\frac{1}{e}, 0)$, επειδή $\left(-\frac{1}{e}, 0\right) = f\left(\left(0, \frac{1}{e}\right)\right)$ και η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $\left(0, \frac{1}{e}\right)$ προκύπτει ότι, η (1) έχει ακριβώς μία ρίζα στο $\left(0, \frac{1}{e}\right)$ που είναι θετική.

Επίσης επειδή $\left[-\frac{1}{e}, +\infty\right) = f\left(\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)\right)$ και η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$

προκύπτει ότι η (1) έχει ακριβώς άλλη μία ρίζα στο $\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$ που είναι επίσης θετική.

iv) Αν $a = 0$ η (1) γίνεται $x \ln x = 0 \Leftrightarrow x = 0$ (απορρίπτεται) ή $\ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$. (Μία ρίζα θετική).

v) Αν $a \in (0, +\infty)$ επειδή $(0, +\infty) \subseteq \left[-\frac{1}{e}, +\infty\right) = f\left(\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)\right)$ και η f γνησίως αύξουσα στο

$\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$, προκύπτει ότι η (1) έχει ακριβώς μία θετική ρίζα στο $\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$.

δ. Είναι $f'(x) = \frac{1}{x} > 0$ για κάθε $x > 0$.

Άρα f' γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$.

Η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ. στο $[x, x+1]$, για κάθε $x > 0$.

Άρα υπάρχει $\xi \in (x, x+1)$: $\frac{f(x+1) - f(x)}{x+1 - x} = f'(\xi) \Leftrightarrow f(x+1) - f(x) = f'(\xi)$ (2).

Όμως $\xi < x+1$ $\xRightarrow{f \text{ γν.αύξουσα}} f'(\xi) < f'(x+1) \xRightarrow{(2)} f(x+1) - f(x) < f'(x+1)$.

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Το $\int_0^2 f(t) dt$ β είναι πραγματικός αριθμός.

Έτσι μπορούμε να θέσουμε $\int_0^2 f(t) dt = k \in \mathbb{R}$.

Τότε $f(x) = (10x^3 + 3x)k - 45$ και άρα:

$$\int_0^2 f(t) dt = \int_0^2 [(10t^3 + 3t)k - 45] dt = \left[k \left(10 \frac{t^4}{4} + 3 \frac{t^2}{2} \right) - 45t \right]_0^2 = 40k + 6k - 90 = 46k - 90.$$

Η δοσμένη σχέση τώρα γίνεται:

$$(10x^3 + 3x)k - 45 = (10x^3 + 3x)(46k - 90) - 45, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow$$

$$(10x^3 + 3x)(k - 46k + 90) = 0, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow$$

$$(10x^3 + 3x)(90 - 45k) = 0, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Από την τελευταία έπεται ότι $k = 2$.

Οπότε τελικά: $f(x) = (10x^3 + 3x)2 - 45 = 20x^3 + 6x - 45$.

β) Έστω $x \in \mathbb{R}$. Έχουμε:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x) - g'(x-h)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left[-\frac{g'(x-h) - g'(x)}{h} \right] =$$

$$\lim_{\substack{-h=u \\ h \rightarrow 0 \\ u \rightarrow 0}} \left[-\frac{g'(x+u) - g'(x)}{-u} \right] = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{g'(x+u) - g'(x)}{u} = g''(x),$$

αφού η g από υπόθεση είναι δύο φορές παραγωγίσιμη.

γ) (i) Έχουμε:

$$\begin{aligned} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - 2g(x) + g(x-h)}{h^2} &= \frac{0}{0} \stackrel{\text{D.L.H.}}{=} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{[g(x+h) - 2g(x) + g(x-h)]'}{(h^2)'} = \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x+h) - g'(x-h)}{2h} = \frac{1}{2} \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x+h) - g'(x-h)}{h} = \\ &= \frac{1}{2} \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \left[\frac{g'(x+h) - g'(x) - g'(x-h) + g'(x)}{h} \right] = \\ &= \frac{1}{2} \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \left[\frac{g'(x+h) - g'(x)}{h} + \frac{g'(x) - g'(x-h)}{h} \right] = \frac{1}{2} \cdot [g''(x) + g''(x)] = \\ &= \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot g''(x) = g''(x). \end{aligned}$$

Οπότε $g''(x) = f(x) + 45 = (20x^3 + 6x - 45) + 45 = 20x^3 + 6x$.

Η $g''(x) = 20x^3 + 6x$ γράφεται:

$$(g'(x))' = \left(20 \frac{x^4}{4} + 6 \frac{x^2}{2} \right)' \Rightarrow g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + c_1.$$

Για $x = 0$ έχουμε: $g'(0) = c_1 = 1$. Οπότε $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1$.

Η $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1$ τώρα γράφεται:

$$g'(x) = \left(5 \frac{x^5}{5} + 3 \frac{x^3}{3} + x \right)' \Rightarrow g(x) = x^5 + x^3 + x + c_2$$

Για $x = 0$ έχουμε: $g(0) = c_2 = 1$

Άρα $g(x) = x^5 + x^3 + x + 1$.

(ii) Η $g(x) = x^5 + x^3 + 1$ ως πολυωνομική, είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1$.

Όμως $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε η g είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$, άρα και '1-1'.